

Los Sometent

DIARI CATALANISTA D'AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

REUS, Dimars 5 de Maig de 1903.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals lli-
vrieries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

ANY XVIII

NUM. 4.559

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

Reus, un mes. Ptas. 1'95
En provincias, trimestre. " 4 -
Extranjer y Ultramar. " 8 -
Anuncis, á preus convencionales.

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina. En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleon Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clinica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca «SALUD», y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas: Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrofula crónica. Cansat d' asar sens cap resultat cuantas emulsións y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfats Climent, trobant consól lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Letamendi, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expen altre del mateix nom.

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIA - Dentista

Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etc.—Reb tots los dias.

DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandibula.

Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

LLIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

!! ULTIMAS NOVELTATS LITERARIAS !!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVEG" A 50 CENTIMS VOLÚM

Obras de Guimerá, Rusiñol, Oller, Verdagner, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassagoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demés autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sábber de Valencia, Tasso, Manéci, Sopena, Lesca- no, Molinas, Vida literaria, Ambros Mundos y demés que s' publican a Barcelona.

Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demés revistes y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.

Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSO Y FERRANDO.—REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIA

Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de las Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8

Teléfono número 120

Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2ona

REUS

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Horrensí Guell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitución y en la libreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

JOCHS FLORALS D'ENGUANY

Molt avans de la una era ja plé lo Saló de Llotja, y entre la nombrosa y distingidissima concurrencia en ell congregada y que omplia de góm a góm la planta baixa y las galerias, hi predominava lo sexe femení, puig que allí s' hi trobavan las més hermosas y gentils damas y donzellas, quins naturals atractius con tribuhian a posar de relleu y avalorar los elegants trajos adornats ab frescas y olorosas flors, qu' escampavan per l' espay una flayre de primavera, qu' es poesia y amor.

L' ornamentació, sens deixar de ser luxosa y espléndida, era més sobria y severa que altres anys.

Las mágestuosas columnas góticas apareixian envoltadas per garlandas de follatge en espiral, rematadas en la part superior, prop del capitell, per espessos ramells de verdas palmas, que los hi donavan l' aspecte de gigantinas palmeras que sostinguessen l' enlayrada volta ab son brancatge.

Tota la barana de la galeria alta y la plafonada de pedra, entre portas y finestras, estavan recoberts de domas vermell ab luxosos tapissos, ab los escuts dels antichs regnes de Catalunya, Valencia, Mallorca y Rosselló y la creu de Sant Jordi.

A la testera del local més pròxim al Pla del Palau, hi havia, com de costum, l' estrado destinat a la presidencia, autoritats y coses adjunts y en son centre, sota doser, lo tron d'aurat de la Reyna de la festa.

En penons vermells, situats a regular altura, s' hi il·luminan en lletras d' or los noms d' en Verdagner, en Pagés de Puig, en Ribó y Codina, en Rosselló y en Vayreda.

A dos quarts de dues y entre los xordofosos aplaudiments dels concurrents y als acorts de la marxa del rey don Joan, executada per la banda municipal situada al pati, comensá l' acte, ocupant sos llochs los individus del

Consistori dels Jochs Florals presidits per lo senyor Franquesa y Gomis y los delegats y representants d' entitats oficials y particulars.

Oberta la sessió, lo senyor Roca llegí lo discurs presidencial del setyor Franquesa y Gomis. Comensá en aquets ó parecuts conceptes:

"Senyors: Ab lo cor encongit y l' ánima en-dolada entro avny a aquesta sala amplissima, jardí dels Jochs Florals y altar de la patria; no escanhen enguany a aquesta festa florida cants de joya sino mes be de tristor; veig buyt lo lloch que pertocava al que'ns haviam acostumat a mirar com a nostre germá gran, y que la dissort nos arreballá l' any passat obligantnos a donarli l' aden de despedida. Encara me sembla que l' veyém quan ab lo cap acotat, la front vigatana y la expressió trista, vingué ja fa molts anys a rebre son bateig literari.

Despres esdevingué l' esclat de sa grandesa y 'n aquest mateix lloch se llegí de sa monumental epopeya *L' Atlántida*. Desde alshoras segui com romeu tots los racons de Catalunya arrancant aquellas cansons, sadolladas de la flayre de la terra poblada de romans y farigolas, ó bé aquellas altres en las que feya revivre tot un passat ab sos heroes llegendaris, y sas endoladas professions de gojas y encantaderas; altres cantant la vida de penitents agenollats fins a redimir sos culpas, ó la dels heroes llegendaris de nostra terra, y darrerament estonant aquella tonada tant seva, sempre repetida y sempre nova, aquelle cansó barrejada de misticisme en que tant s' hi traslluhia la seva anima d' artista.

¡Pobre Mossén Jascinto Verdagner! Quan l' any passat nos reunirem a aquest mateix lloch, ell frisava en son lit de mort per no poguer venir. Despres ja ho sabeu, la Festa no s' celebrá.

Mitj any després, lo bisbe de Perpinyá

Monsenyor Carcelade, convidá al Consistori, ab motiu de la restauració del Monastir de Sant Martí del Canigó, y del cor de Catalunya sortí un bon estol de catalans pera celebrar en aquelles encontradas en mitj dels penyals y corriols del Canigó, la festa que aquí no 's pogué celebrar. En Verdagner ja havia mort, més semblá que presidís aquella festa y que son esperit volejant per aquells indrets, digues: "Jochs Florals de Barcelona, ampareu la meya Atlántida, siau ben vinguts; foratigats de Barcelona, mon Canigó vos amparará."

Allí anarem, y al peu d'improvisat altar, demunt d'enderrocats murs, pobles de diferents estats, mes germans de casa, sentirem la veu vibranta y ardenta del Bisbe, que ab clarividencia d'apostol benefí ab la ma dreta y l'esquerra nostra unitat d'història, malgrat indignas conxorxas, nostra unitat de llenguatge y la de rassa, que 's salvará malgrat tot s'hi oposi. (Sorollosos aplausos).

Inmensa pèrdua la d'aquesta anyada. Com si la de Mossén Cinto no fos prou, la d'ella de la mort ha segat arreu, fent caure ferme puntals de la literatura patria; com tronchs centenaris que trontollan y cauen al tall de la dextra del llenyater, quatre grans patricis han pagat son tribut a la mort y han baixat a la tomba.

En Jeroni Rosselló, gran patriarca del actual moviment lullista, n'Anicet Pagés de Puig, quina poesia s'embra animada per la tramontana ampurdanesa en Marian Vayreda, ànima de artista y fidel descriptor de la vida olotina y en Therenci Thos, perit catedratic enamorat de la nostra terra, capitans de la devantera d'enardit estol caygueren en la polsaguera del combat; mes sas obras nos servirán de senyera que enmerará nostres passos.

Paguém aquest dente d'amistat y anyorament y un cop deixadas las perpetuas damunt sas tombas continém nostre romiatge repetint lo dels crenhats d'en Verdagner "en nom de Deu, amunt."

Si la votació que 'm portá a aquest lloch me deixá pensatiu y cavilós no 'm capigué cap dubte sobre 'l tema que tenia d'elegir. Vingué contra nostra terra lo decret que arrencava a nostra llengua de l'ensenyansa de la doctrina a las escolas, que profana la sagrada intimitat de la consciencia y vaig entendre que 'l primer acte dels Jochs Florals havia d'esser d'adhesió a la formal protesta que contra aytal decret s'ha aixecat.

Los dias en que més injurias reb la relligió los bons cristians s'acoblan al altar y fan acte de desagravi en lo sagrari de la llengua catalana.

En elocuent periodos explicá lo caracter etnic de nostra parla, Catalunya.

Relata elocuentment las glorias de nostra terra y que nostres mercaders y soldats feyan entendre sa parla per tots los ports del Mediterrá, pognentse respondre als que titllan al idioma catalá de mesquí, que 'l Mediterrá es un bon xich més gran que Espanya: Molts y llarchs aplausos.

Recordá la institució de la Ordre de la Mercé destinada a redimir cautius, que'n mitj sigle restá 11.000 esclaus, quedant alguns redemptors en penyora a Almeria, Alger y Marroch y remarcant que casi tota ella estava composta de catalans y que 'ls redimits en sa majoria eran andalusos y castellans; digné: "pensen si aquests al veurels venir devian trobar lletja a nostra llengua ó si devian dir als que la parlavan: *benefida sia la llengua de llibertat*". (Grans aplausos).

Esmentá las empresas redemptoras de nostra nacionalitat en la Edat Mitjana.

Fa un complet elogi de nostra llengua y diu que 'l poble serva un gran tresor llingüístich no tancat en cap edifici, y que ell es nostra Academia. La riquesa de Catalunya, afegeix, radica en lo caracter de nostre poble y may pot ser pobre lo que per saludarse ho fa ab dos paraulas: "salut y feyna."

La llengua catalana, personificació del treball, nos dona vida, en ella nostres artistes

pensan y crean sas obras maravilloses y todas las manifestacions de nostre poble en ella prenen forma.

Es inútil que l'Estat treballi pera assolir sa postració y menys sa desaparició está fortament arrelada y a cada nova sotragada del poder central podrá respondre com lo sabi italiá *E pur si mouve*.

Criticá lo dret prohibint l'ensenyansa de la doctrina en catalá, lluny de mí afegeix, l'idea de rebaixar a la llengua castellana, todas nos fillas del caracter del poble que las parla, mes al pretendre imposarla pera afavorir la cultura, s'oblidan que si ab lo catalá no'n hi ha prou ab lo castellá tampoch; si volen estudiar ciencias tenen que saber aleman; si l'industria, inglés; si l'legislació, italiá y per últim si volen dedicarse al comerç, francés. Lo catalá representa poch devant d'Espanya, més lo Castellá encara representa menos devant d'Europa. Molts aplausos.

Acabá en elocuent periodos encoratjant als escriptors y poetas en prosseguir la tasca comensada.

Los aplaudiments ofegaren la veu del lector.

Memoria del Secretari

Lo secretari senyor Bori y Fontestá llegí una ben escrita memoria, en la que dedicá un sentit recort als patricis que foren, Mossén Verdagner, Pagés de Puig, Thos y Codina, Puigventós, Galofre, Suñol, Mena, Got y Anguera, Peggarrís Mossen Puyol y Gallissá, recomanant als joves a que seguissin las petjadas dels mestres.

Llegeix lo veredicte, en lo que fa constar que s'han rebut 201 composicions: 94 a la Flor Natural, 40 a la Englantina y 54 a la Viola d'or, y que ha sigut declarat desert lo premi ofert per la Lliga Espiritual de la Verge de Montserrat. Aplausos.

La Reyna de la Festa

S'obrí lo plech contenint lo nom del autor premiat ab la Flor Natural.

Fou proclamada Reyna de la Festa la distingida senyora donya Rosa M. Pratjusá de Villar, quin bellissim rostre encuadrava rica mantellina blanca que queya en artístichs plachs sobre 'l luxós trajo de satí negre.

Lo poeta premiat li feu entrega de la Flor Natural.

Aquesta consistia en un hermós ramell de *nadalas (narcissus poeticus)*.

Flor natural

Resultá guanyador d'aquest premi per la composició titulada "Idilis", en Francesch Pujol.

N'Ernest Vendrell llegí aquesta poesia, que revela'n son jove autor condicions de poeta eminent.

Guanyá'l primer accésit a aquest premi lo mateix autor ab sa composició "Balada de las festas".

Segón accésit: "Nit ab los pastors", per en Joan María Guasch.

Tercer accésit: "Vostre jardí y 'l meu hort", per en Ramón Surrinach Senties.

Englantina

Descloés lo plech que contenia 'l nom del autor de la composició premiada titulada "Lo Parch", lema "Barcelona venjada" resultá ser l'eminent y ja difunt poeta mossén Cinto Verdagner.

Lo president del Consistori senyor Francesca y Gomis digué quin agrahia y benehia a qui havia enviat aquella obra póstuma del gran poeta.

Esclataren en tot lo saló generals y entusiasmas aplaudiments y crits de "¡gloria a mossén Cinto!"

Lo doctor Blaach llegí aquesta composició que's verament notable y digna de la renomada de son autor.

Es una valenta y patriótica composició alusiva al enderrocament del antich barri de la Ribera de Barcelona, sobre quins llochs s'ha aixecat lo Parch y la Exposició Universal de Barcelona, consagrantse una festa a la pan en lo mateix terror que enruná la guerra.

Primer accésit: "La costa brava", per en Gabriel Alomar.

Segón accésit: "Jaume II de Mallorca", de una colecció rossellonesa, per en Jules Delpont.

Lo Consistori anunciá que entregaría 'l premi a la familia de mossén Verdagner.

Viola d'or y argent

"La sacra espectació dels patriarcas", composició guanyadora del premi resultá ser original d'en Joseph Carner.

Aquesta bonica y inspirada poesia fou llegida per en Jaume Bofill.

Primer accésit. *Sugeridas*, per en Joaquim Ruyra.

Segón accésit. *A la Mare de Deu del Pi*, per en Joseph Carner.

Tercer accésit. *Missa d'eixida*, per en Manel Folch y Torres.

Altres premis

La copa artística oferta per lo Consistori la guanyá 'l reputat escriptor en Víctor Catalá, per son treball *Marinas*. (Tomo de novelas).

Accésit. "Antonia", per en Joseph Maria Folch y Torres.

Premi del cardenal Casañas.

"Enfilall", (Impresions), per en Mossén Angel Garriga y Boixader.

Primer accésit: "Lo nostre pa", poesia, per donya Dolors Monserdá de Maciá.

Lo senyor Blanch y Riera, llegí aquesta inspirada composició.

Segón accésit: "Brot de passioners", per en Manel Rocamora.

Als mestres morts

Seguint la costum establerta 's llegiren las següents composicions dels mestres en Gay Saber morts durant l'anyada.

En Víctor Rahola llegí "L'ànima en pena", d'Anicet Pagés de Puig.

La llengua patria, de Jeroni Rosselló fou llegida per en Bonaventura Bassegoda.

Joanenca, de Terenci Thos y Codina poesia llegida per en Joseph Maria Folch Capdevila.

Odas, composició de Mossén Cinto Verdagner, llegida per en Bonaventura Bassegoda.

Parlament de gracias

En Martí y Genís, de Vich, fou l'encarregat de llegir lo parlament de gracias, escrit ab gran purasa d'istil y que fou rebut ab vivas mostrás d'agrado per la concurrencia que l'aplaudí molt.

La sortida

Seguidament se dona per acabat l'acte, sortint la Reyna de la Festa del bras del president del Consistori, y acompanyada per aquest y gran nombre de representants que formavan son seguici d'honor. Al sortir la concurrencia aplaudí xardorosament.

Totseguit s'aná buydant lo local; sortint lo gran nombre dels allí acoblats en mitj del més gran ordre.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 4 de Maig de 1903

Naixements

Salvador y Maria Muragas Miró.

Matrimonis

Pau Barrullas, ab Maria Caballé.

Defuncions

Joan Bosch Juanpere, 43 anys, Hospital Civil.—Josepha Onchi Domenech, 61 anys, Arrabal Santa Ana 43.

Calendari catalá

Sant d'any.—S. Pio

Sant de demá.—S. Joan

Surt lo SOL a las 4 h. y 43 m. y 's pon a las 6 h. 52 m.; surt la LLUNA a las 12 h. 47 m. y 's pon a las 1 h. 22 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espiuga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espiuga de Francolí.

DEL EXTRANJER

Paris 4.
A Salónica. Un despaig de Salónica diu que s'han descobert altrás minas preparadas pera volar la població.

Fins ara son més de mil las personas que han sigut empresonadas.

A consecuencia dels desordres y de las explosions han mort més de tres cents revolucionaris.

Guillem II

De Roma telegrafian que l'emperador Guillem d'Alemania s'hostatjá al Palau del Quirinal, junt ab lo kronprinz, general Waldersee, príncep Eitel y compte de Bülov.

Lluminarias

Aquesta nit han continuat las lluminarias dels edificis públics y particulars, que s'encengueren lo dia de l'arribada del rey d'Inglaterra.

Entre los edificis públics que han guarnit sas fatxadas hi figuran lo ministre d'Hisenda, la Gran Opera, lo Banck de Fransa y l'Hotel de Ville.

Las botigas que han encés sas fatxadas son nombrosas, a la plassa de l'Opera, boulevard y carrer de la Pan.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 4 de Maig de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispart.

Horas d'observació	Barómetro aneroida	Gran d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	741	64			Ras
15	741	62		6	Naval

Ho as d'observació	TEMPERATURAS			Dirrecció	Classe	Cantit
	Máxim	Misim	Terç. ép.			
9	26	10	18	O.	cum	02
15	22		20	O.	N y C	09

CRONICA

Del tot variable va ser lo temps durant lo dia d'ahir.

Lo mati fou clar pero ventós entelantse per la tarde l'espai de nostre cel caiguent doró tres ruixats y lluhint lo sol en los intervals de paro, quedant altra vegada seré l'espai cap llá a las quatre aproximadament.

En lo mercat setmanal celebrat ahir en nostra ciutat regná escassa animació havent-se fet no obstant algunas transaccions d'importancia.

Nos escriuhen d'Aleixar:

"Las plujas d'aquets últims dias han beneficiat molt los camps, que a algunas parts se comensavan a notá los efectos de la seccada, per tal motiu presentan los sembrats un bon aspecte y s'espera una bona collita de la nomenada de Sant Joan.

Los frets han perjudicat molt las plantas primarencas de las hortas.

Abans d'ahir se sentia un aire fret com si fossim al cor del hivern.

En lo taller del senyor Anqué, d'aquesta, hem vist exposada la lápida conmemorativa que 's colgará al saló de sessions de las Casas Consistorials pera perpetuar la memoria del ilustre compatriota don Joseph Guardiola y Grau.

Al peu de la hermosa dedicatória van los noms dels senyors que constituhan l'Ajuntament en la fetxa en que morí.

Lo treball está fet ab gran delicadesa y pulcritud, lo que posa de relleu lo gran mérit artístich de l'obra y honran en extrém als senyors Anqué.

Lo diumenge prop passat estigué entre nosaltres lo bon amic y distingit escriptor vilanoví en Guillem Torres y Tomás.

Desitjém que sa curta estada en eixa il fos ben agradosa.

Diumenge passat efectuaren una excursió al Salt los individus de la secció excursionista del "Centro de Lectura".

L'excursió resultà molt animada com no podia esperarse menos de socis de tan digna societat com es la primera de las literarias de Reus.

Regularment concorregudas se veieren las societats "El Brinco," y "El Alba," lo passat diumenge ab motiu de celebrarshi en abduas simpáticas societats las acostumadas funcions teatrals.

Divendres prop passat tingué lloch a Calatorao distant de la nostra ciutat, via recta, doscents deu kilòmetres, una important solta-concurs de missatjers, organizada per la Delegació colombòfila d'aquí.

Varen guanyà lo primer premi, consistent en una medalla d'or, y lo segon, en un diploma, los incansables colombòfils en Joan Domenech y en Joan Pamies, respectivament, per la més grossa velocitat del seus coloms. Los felicitem de debó.

Una nova pena affigeix als aimants de la literatura catalana. Nos referim a la mort del notable escriptor don Therenç Thos y Codina, Mestre en Gay Saber.

Encara que en los últims anys lo senyor Thos se dedicava poch al coureu de la literatura, sa mort ha ocasionat gran sentiment, puig pertanyia al grup d'entusiastas que donant l'importancia deguda al renaixement literari de Catalunya, prepararen lo desvetllament del poble y l'actual y esplendorós moviment catalanista.

Descansi en pau.

Las darreras eleccions legislativas han donat a Catalunya un contingent de 28 diputats d'oposició per 16 ministerials.

Han resultat triomfants los següents catalanistas: Per Barcelona, D. Albert Rusñol y D. Lluís Domènech; per Maressa, D. Leonci Soler y March; per Olot, D. Francisco Albó; y per Mataró, D. Trinitat Rius y Torres.

De tot cor los felicitem ab la seguretát de que la seva gestió a las Corts de l'Estat Espanyol, será beneficosa pels interessos y pel pervindre de Catalunya.

Llegim en "Lo Camp de Tarragona":

"S'están últimant los preparatius pera la vinguda de l'"Orfeo Catalá," tan esperada pels aimants de la bona música y de las glorias de la terra.

En lo número vinent podrém ja donar a conèixer lo programa dels des concerts, que com ja diguerem tindrà lloch per la tarde y nit del dia 31 del corrent, Pascua de Pentecostés, al Teatro Principal.

Han sigut sobresseit lliurement lo procès instruit per l'autoritat militar contra'l nostre digníssim company y estimat amic en Geroni Estrany per la publicació en "Lo Camp de Tarragona" d'un article que portava per títol "Orientació" y fou insertat en lo número corresponent al dia 12 del darrer mes de Setembre.

Doném la més complerta enhorabona a l'amic Estrany, un dels caps més clars de Catalunya y qu'ab més fé treballa pel desvetllament patri.

Lo ministre de la Governació ha dirigit un telegrama circular als governadors civils, pera que li remetin los datos relatins a la conveniencia d'implantar lo descans dominical.

Segons lo non estat de recaudació formulat per la Companyia de ferrocarrils del Nort, desde 1er. de Jener al 30 d'Abril del present any ha obtingut un augment d'ingresos de 1.503.826'52 pessetas ab relació ab igual periode del any anterior.

Han sigut nomenats pera lo carrech de re-

gent de parroquia: don Vicens Serra Ferrer, de Milà y don Dalmaci Llaberia Torné de Ciurana. També ho han sigut pera lo de coadjutor de U'Idemolins, don Ramón Miré Malet; de Cornudella, don Anton Nogués Martí; de Falset, don Joaquim Gran Compte; de Canonja, don Joaquim March Caballé; de Ciutadilla, don Lluís Vives Antich; y de Montblanquet don Pau Queralt Gaya.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 1025'84.

Un dels aconteixements mes notables d'aquets temps, es l'invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blancs del color que s'han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruquerias.

Deposít general: J. Uriach y C.^a-BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals

Ha trasladat son despatx a la

cambla de Sant Joan, número 30-Ser.

TARRAGONA

FINALMENT JOH LECTORS

Podém anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sifilitich. Pera details llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sifilitich CONSTANCI.

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 d'f.	—	33'83	—
" 60 "	—	—	—
" 3 d'v.	—	—	—
" vista.	—	34'20	—
Paris 90 d'v.	—	—	—
" 8 d'f.	—	—	—
" vista.	—	36'—	—
Aix 8 OjO	—	—	—
Amberes 90 d'v.	—	—	—
Marsella 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 d'f.	—	—	—
" 3 d'v.	—	—	—
Hamburgo 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	—	—

Cambi anterior de

Valors locals Diner. Paper. Oper.

645	Gas Reusense.		
625	Industrial Farinera.		
	Banch de Reus de Descomptes y Prestams.		
740	Manufacturera de Coton.		
110	C. Reusense de Tranvias.		
27'50	C. ^a Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.		
325	Electra Reusense.		
	Manicomio de Reus.		

ANUNCIS PARTICULARS

ANUNCI

Jaume Fochs, Contratista d'obras, ha trasladat son domicili al carrer Major, núm. 15. Reb los encarrechs al Cafè del Circol.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Oset núm. 1, pis primer,
cantonada al dela Presó.—Reus.

Ab lo massatge manual y vibratori s'obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (lumat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vico), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escriptors, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencies de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

EN VENTA

Ho están dos casas, situadas la una al carrer del Carme Alt, número 3 y l'altra al carrer de Sant Joseph y Sant Carlos, número 11.

Informarà don Federich Anguera, carrer de Martorell, número 6. (Travesia carrer de l'Abadia).

GRAN CAFÉ DEL CIRCOL

de Francisco Fochs

MAJOR 15-REUS

Grans Concerts de cant, piano y armonium per reputats professors d'aquesta ciutat tots los dijous y dissabtes a la nit.

Comensará a las nou.

COTXES FUNEBRES

EN VENTA

Ni ha de 1ra., 2na., 3ra., 4ta. y 5ta. classe ab tots sos adornos necessaris.

Pera informes en aquesta Ciutat, Arrabal de Sant Pere número 24, entressol.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

SE VEN

Se cedirá a un preu módich una magnífica casa de camp y aprop de 4 jornals de terra, a mitj hora d'aquesta ciutat. Està plantada de garrofers, olivers y abundant en arbres fruiters, posseix pou ab aygua abundant y cinia y sis horas d'aygua setmanals d'una abundant mina.

Los avellaners y demás arbres fruiters son plantats de 6, 7 y 8 anys enrere.

Pera informes en aquesta Redacció.

AVIS IMPORTANT

Donya Marina Gavaldá Caparó, professora en parts, aprobada per la Real Academia de cirujia y medicina de Barcelona, ofereix sos serveys a cuantas personas desitjin probar sa inteligencia.

A mes de tindre una gran práctica y notabilitat en parts, s'ha distingit durant molts anys en enfermetats de la higiene de las donas; ciencia adquirida en companyia de diferents especialistas de Barcelona.

Consulta tots los dias de 1 a 3 tarde

Arrabal Robuster, 10, 1er. Reus

Companyia Reusense de Tranvias

Lo Consell d'Administració d'aquesta Companyia ha acordat satisfeser als senyors Tenedors de Títuls série B de la mateixa, los dias 5, 6, 7 y 8 del corrent mes de Maig lo pago de deu pessetas per títul com a comple-

ment del exercisi finit en 31 Desembre de 1902, en las oficinas de la mateixa sitas a la estació de Reus, de 9 a 12 del matí.

Se prevé que pera dit cobro deuré presentas lo cupó núm. 24.

Després dels dias senyalats, sols se farán los pagos los dissabtes de cada setmana a las horas abans indicadas.

Reus 3 Maig de 1903.—P. A. del C. de A.

"Centro de Lectura,"

Anunci

Desitjosa aquesta Junta de Govern de facilitar cuants medis estiguin a son alcans pera pue puguin conèixer totas las fotografias presentadas a nostre Concurs Nacional, ha atquirit temporalment un cinematógrafo, ab lo que, además d'aquellas, se projectarán altres excelents y variadas vistas escullidas al efecte, organisantse per tal motiu unas sessions que s'inaugurarán lo dia 10 del proper Maig; y pera resarsirse en part, dels gastos que aixó ocasioni, han acordat que 'ls senyors socis que desitgin concurrer a tals sessions satisfassin una entrada de 20 céntims de pesseta.

Lo que s'anuncia pera coneixement dels senyors socis.

Reus 28 d'Abril de 1903.—Per A. de la J. de G. Lo Secretari, J. Torrents y Fortuny.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu'hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.-MADRID.

TELEGRAMAS

Madrid 4.

Los Lliberals

Se creu que per por de que 'ls correligionaris no assisteixin a la reunió que pensavan convocar, los ex ministres lliberals acordaran reunirse sols pera acordar la conducta que haurán de seguir en la vinenta campanya parlamentaria, quin pes portaran los senyors Moret, marqués de la Vega de Armijo y Montero Rios.

Las divisions dintre del partit lliberal son causa de que no pogui reorganisarse del tot pera posarse en disposició de tornar en la governació del Estat.

Los capitostos lliberals han celebrat varias conferencias pera arribar a dit fi, donantse gran importancia a la sentada que tingueren pera tractar del assumpto los senyors Montero Rios y Vega de Armijo, de la que aquest ne doná compte al senyor Moret.

Si 'ls quatre grupos de lliberals arriban a juntarse, se celebraría una assemblea magna del partit, pera acordar las bases del mateix.

Rumor

Aquesta nit ha corregut lo rumor, que fins ara no ha sigut confirmat, que a una enlayrada persona li ha donat un fort atach de tos tot anant a passeig en son lloch predilecte, y que fins la seva familia ha fet cridar a un capitost conservador pera comunicarli 'l sucés.

Del Marroch

Tánger.—Ha donat fons lo vapor "Hérles" ab 200 vehins de Arcila, entre ells un matrimoni espanyol.

Contan horrors del siti, que va durar quatre dias.

Los sitiadors, que eran 600, varen fugir al sapiguer que arribaban reforços.

En diferents combats moriren 60 insurgents y dos askaris de la guarnició.

Los fagittius venen famolenchs y diahen que la falta de queviures fen nombrosas baixas.

Lo vapor "Hércules" ha sortit pera recullir més vehins d'Arcila.

—Cartas de Fez diahen que han sortit tres divisions del exercit imperial sumant 1,500 homes que ab lo Saltá aniran a Tazza.

Ha marxat lo non Governador de Tazza pera possessionarse del carrech.

L'acompanyant 300 genets.

La tribu del Riata ha ofert al Saltá mateix lo principi d'autoritat a Tazza.

Lo Saltá ha recordat als de Riata que cumplexin l'ofertament de capturar al Roghi al tornar a n'aquella regió.

Es llevisada

San Sebastián.—Diahen de Vilafranca que a consecuencia d'una esllevisada en los fonaments d'una casa ahoit hi treballavan dotze obrers, han quedat soterrats quatre de ells, tras dels quals moriren y l'altre fou extret gravement ferit.

IMP. CARRERAS Y VILA,

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
 " Mixto 6'01 " " 9'14 "
 " Correu 7'05 " " 8'17 "
 " Mixto 8'41 " " 1'03 trde
 " Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
 " Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
 " Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde
 " Mixto 6'01 " " 11'30 matí
 " Correu 9'47 " " 1'05 trde
 " Oms. 12'35 " " 5'32 "
 " Mixto 2'26 trde. " 7'11 "
 " Exprés 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde; arribada 8'35 nit.
 " Mixto 7'57 " " 6'36 matí
 " Exprés 9'44 nit " 3'01 "
 " Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.
 " " 5'32 matí " 8'51 matí

De Saragossa a Reus

Surtida Exprés 1'50 matí; arribada 6'59 matí
 " Correu 7'— " " 2'06 trde
 " Mixto 10'05 nit " 8'11 matí
 " Merc. 0'38 matí " 11'27 "
 " " 6'59 trde " 10'15 nit.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda
 Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
 " Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
 " Merc. 1'45 " " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
 " Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
 " Merc. " " 1'39 "

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
 " " 9'44 " " 10'18 "
 " Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
 " Correu 7'17 " " 7'48 "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
 " Merc. 12'22 trde. " 1'— trde.
 " Mixto 5'08 " " 5'46 "
 " " 8'— nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix, desde 1 dia 29 Setembra de 1902.
 Surtidas de Reus: al matí 4'10—10—A la tarde a las 2'47.—4'15.
 Surtidas de Salou: al matí a las 4'56—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

DE **D. ANTON BARDOY**
 HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
 CARRER DE EN MEDIO, 1
 CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA
VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA
 Surtidas fijas y semanals del port de Tarragona para MARSSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

Servey setmanal para Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambras.—Llum eléctrica
 Se atmetpa ssatje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe para New-York, Boston, Nápoli, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.
 Agent: **DON ROMÁN MUSOLAS**, carrer de Apodaca, 38.—Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS
 ó injecció antivenérea y roob antisifilítich
COSTANZI
 Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiéncia, s'han convensat y certifiat, que para curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la vejiga, es-cossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS é Inyeccions Costanzi.
 També certifiican que para curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vistade que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials para la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A Salvati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets específichs; per medi del tractament especial ab ell, admet als increduls, lo pago després de curats.
 Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos i era'ls qui no vulgan usar inyeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.
 De venta en todas las bonas farmacias.
 A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.
 Consultas mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dime-cres y divendres a las 12.

TALLER DE CAMISERIA
 DE JOSEPH MARTORELL
MONTEROLS 40.—REUS
 Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca para senyora, botons y botoneduras bera camisas, paraiguas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas para corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR
 DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS
 Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y escultórichs para iglesias, etc.
 Imatges de fusta y cartró-pedra de todas midas y models.
PREUS REDUHITS

LAGRESHAM
 COMPANYIA INGLESA
 de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias
 FUNDADA L'ANY 1848
 Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
 Primas molt moderadas
 La Gresham té constituit lo diposit exigut per las Lleys fiscals vigents com garantia per los seus assegurats a Espanya.
 Oficina para Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA
 Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.
 A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella
 SERVEYS DEL MES DE MAIG DE 1903
LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA
 Sortirà de Barcelona lo 21 de Maig directament para Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y rápit vapor francés
PROVENCE
 Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA

APERITIU-CORROBORANT
 Tónich-febrífugo
 THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
 BARCELONA
 Unica casa productora para la exportació a América

LOT

Estómago Higado CALENTURAS RESEDES
ELIXIR VERDI
 THE COSMO S. EN C. BARCELONA

Certificat núm. 9.909
 Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Ver-gel, districte de Denia.
 Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingat molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia esperimentat digestions difícils, pérdua de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneximents.
 Ab l'ús de tres pots d' Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.
 Lo que tinch lo gust de comunicar para satisfacció de vostés y estimul de los pacients: Joseph Muñoz, metge cirurgiá.
 Se ven en todas las farmacias
PREU 2 PESSETAS
 Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterels núm. 30.

SE PREN ab aygua, ó pur abans de men-jar com aperitiu; després com digestiu.
 Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
 Los pedidos, aixi per Espanya com para Amé-rica, deuen dirijirse a The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
 Agent General a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterels número 30.

MÁQUINAS SINGER PERA COSI
SUCURSAL Demanen lo cataloch-illustrat que 's dona franch
SUCURSAL Recomanem la máquina bobina central para treballs artístichs y us doméstich.
 Rambla de S. Joan 11.
SUCURSAL A REUS MONTEROLS 40 —Angel, número 14
 No equivocas, Monterols 40!